

Věc C-84/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

1. února 2024

Předkládající soud:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litva)

Datum předkládacího rozhodnutí:

31. ledna 2024

Žalobkyně v prvním stupni a [navrhovatelka v řízení o kasačním opravném prostředku]:

EM SYSTEM UAB

Žalované v prvním stupni a [odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku]:

SEB bankas AB

Citadele banka Lietuvos filialas AS

[omissis]

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS (Nejvyšší soud Litvy)

USNESENÍ

31. ledna 2024

Vilnius

Soudní kolegium občanskoprávní sekce Nejvyššího soudu Litvy, [omissis]
[složení soudu]

[omissis] v [omissis] o kasačním opravném prostředku podaném žalobkyní **EM SYSTEM**, společností s ručením omezeným, kterým se žalobkyně domáhá [přezkumu] usnesení [omissis] regionálního soudu ve Vilniusu ze dne 23. května 2023 vydaného v civilní věci týkající se revidované žaloby na ukončení protiprávního jednání, podané žalobkyní EM SYSTEM UAB proti žalovaným

SEB bankas AB a AS Citadele banka Lietuvos filialas [dále jen „Citadele banka AS (litevská pobočka)“],

uvádí následující:

- 1 Věc projednávaná v řízení o kasačním opravném prostředku se týká výkladu a uplatňování hmotněprávních pravidel upravujících odůvodnění zmrazení finančních prostředků společnosti na základě nařízení Rady (ES) č. 765/2006 ze dne 18. května 2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku a k zapojení Běloruska do ruské agrese proti Ukrajině (dále jen „nařízení č. 765/2006“ nebo „nařízení“).
- 2 Předmětem řízení je žaloba podaná žalobkyní *EM SYSTEM* proti žalovaným *Citadele banka AS (litevská pobočka)* a *SEB bankas AB* týkající se omezení [přístupu] k finančním prostředkům držným na bankovním účtu [omissis] vedeném u společnosti *Citadele banka AS (litevská pobočka)* a na bankovních účtech [omissis] vedených u společnosti *SEB bankas AB*. Žalobkyně požadovala, aby soud žalovaným [omissis] uložil povinnost plnit smlouvu o vedení těchto bankovních účtů tím, že žalobkyni umožní neomezený přístup k [těmto] finančním prostředkům [omissis], jakož i povinnost uhradit náklady řízení.
- 3 Otázka zmrazení finančních prostředků společnosti provedeného dne 18. prosince 2020 spadá do oblasti působnosti nařízení č. 765/2006.
- 4 [omissis]. [stanoviska účastníků řízení a soudu prvního stupně týkající se předložení věci Soudnímu dvoru]
- 5 [omissis] [povinnost podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě čl. 267 třetího pododstavce SFEU]
- 6 Nutnost podání žádosti o rozhodnutí o předběžných otázkách Soudnímu dvoru soudem, který rozhoduje o podaném kasačním opravném prostředku, vychází v projednávané věci ze skutečnosti, že obsah ustanovení unijního práva relevantních pro řešení sporu není s určitostí zřejmý ani na základě doktríny *acte clair*, ani na základě doktríny *acte éclairé*. Odpověď na otázky položené Soudnímu dvoru má tedy pro projednávanou věc zásadní význam, neboť by umožnila správné použití ustanovení nařízení č. 765/2006, o nichž dosud nebylo Soudním dvorem rozhodnuto.
- 7 [omissis] [standardní procesní formulace]

I. Právní rámec. Unijní právo

- 8 Omezující opatření Evropské unie vůči podporovatelům běloruského režimu, která jsou relevantní v projednávané věci, byla uložena rozhodnutím Rady 2012/642/SZBP ze dne 15. října 2012 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku (dále jen „rozhodnutí 2012/642/SZBP“) a nařízením č. 765/2006.

9 Článek 4 rozhodnutí 2012/642/SZBP (ve znění účinném ke dni 18. prosince 2020) stanoví:

„1. *Veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje náležející:*

a) *osobám, subjektům nebo orgánům, jež jsou odpovědné za vážná porušování lidských práv či potlačování občanské společnosti a demokratické opozice nebo jejichž činnosti jiným závažným způsobem narušují demokracii či právní stát v Bělorusku, nebo jakýmkoli fyzickým či právnickým osobám, subjektům nebo orgánům s nimi spojeným, jakož i právnickým osobám, subjektům nebo orgánům, které je vlastní či ovládají;*

b) *fyzickým nebo právnickým osobám, které mají prospěch z Lukašenkova režimu nebo jej podporují, jakož i právnickým osobám, subjektům nebo orgánům, které je vlastní či ovládají, jak jsou uvedeny v příloze, nebo jimi vlastněné, držené či ovládané, se zmrazují.*

2. *Žádné finanční prostředky a hospodářské zdroje se přímo či nepřímo nezpřístupní těmto fyzickým či právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze nebo v jejich prospěch.*“

10 Článek 2 nařízení č. 765/2006 (ve znění účinném ke dni 18. prosince 2020) stanoví:

„1. *Veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které patří fyzickým či právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze I nebo jsou jimi vlastněné, držené nebo ovládané, se zmrazují.*

2. *Žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje nesmějí být přímo ani nepřímo zpřístupněny fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze I, ani v jejich prospěch.*

3. *Zakazuje se vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je přímé či nepřímé obcházení opatření uvedených v odstavcích 1 a 2.*

4. *Příloha I obsahuje seznam fyzických a právnických osob, subjektů o orgánů, které byly v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady 2012/642/SZBP ze dne 15. října 2012 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku určeny Radou jako fyzické a právní osoby, subjekty o orgány odpovědné za porušování lidských práv či potlačování občanské společnosti a demokratické opozice, nebo jejichž činnosti jiným způsobem závažně narušují demokracii nebo právní stát v Bělorusku, či jakýchkoli fyzických a právnických osob, subjektů a orgánů s nimi spojených, jakož i právnických osob, subjektů a orgánů v jejich vlastnictví nebo pod jejich kontrolou.*

5. *Příloha I rovněž obsahuje seznam fyzických nebo právnických osob, subjektů a orgánů, které byly v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. b) rozhodnutí Rady*

2012/642/SZBP určeny Radou jako fyzické a právnické osoby, subjekty o orgány mající prospěch z Lukašenkova režimu, jakož i právnických osob, subjektů či orgánů v jejich vlastnictví nebo pod jejich kontrolou.“

- 11 Bod 55a Pokynů k provádění a vyhodnocování omezujících opatření (sankcí) v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU ze dne 4. května 2018 (poznámka generálního sekretariátu Rady Evropské unie č. 5664/18, dále jen „pokyny z roku 2018“)], které vypracovala Rada Evropské unie, uvádí:

„Při posuzování toho, zda určitou právnickou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt, je kritériem, které je třeba zohlednit, držení více než 50 % vlastnických práv k určitému subjektu nebo vlastnictví většinového podílu¹⁷. Je-li toto kritérium splněno, má se za to, že danou právnickou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt.“

- 12 Poznámka pod čarou 17 k tomuto bodu obsahuje následující odkaz:

„Kritérium podle definice v nařízení 2580/2001.“

- 13 Bod 62 poslední verze osvědčených postupů EU pro účinné provádění omezujících opatření, které vypracovala Rada Evropské unie (ze dne 27. června 2022, dokument č. 10572/22, dále jen „osvědčené postupy z roku 2022“), uvádí:

„Při posuzování toho, zda určitou právnickou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt, je kritériem, které je třeba zohlednit, držení více než 50 % vlastnických práv k určitému subjektu nebo vlastnictví většinového podílu²⁰. Je-li toto kritérium splněno, má se za to, že danou právnickou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt.“

- 14 Poznámka pod čarou 20 v tomto bodu obsahuje následující odkaz:

„Kritérium podle definice v nařízení 2580/2001.“

- 15 Článek 1 odst. 5 nařízení č. 2580/2001 obsahuje následující definici:

„vlastnictvím právnické osoby, skupiny nebo subjektu‘ [se rozumí] držení 50 % nebo více vlastnických práv k určité právnické osobě, skupině nebo subjektu, nebo vlastnictví většinového podílu“.

- 16 Bod 55b pokynů z roku 2018 a bod 63 osvědčených postupů z roku 2022 obsahují demonstrativní výčet kritérií, která je třeba zohlednit při posuzování toho, zda určitou právnickou osobu nebo subjekt ovládá jiná osoba či subjekt.

- 17 Bod 55c pokynů z roku 2018 a bod 65 dokumentu o osvědčených postupech z roku 2022 uvádějí, že splnění výše uvedených kritérií vlastnictví nebo ovládání může být v jednotlivých případech vyvráceno.

- 18 Bod 55d pokynů z roku 2018 uvádí:

„Je-li zjištěno vlastnictví nebo ovládání právnické osoby nebo subjektu v souladu s výše uvedenými kritérii, bude zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů právnickým osobám či subjektům neuvedeným na seznamu, které jsou vlastněny nebo ovládány určitou osobou či subjektem uvedenými na seznamu, v zásadě považováno za nepřímé zpřístupnění uvedených prostředků nebo zdrojů těmto osobám či subjektům uvedeným na seznamu, ledaže je s použitím přístupu založeného na rizicích a se zohledněním všech relevantních okolností, včetně níže uvedených kritérií, možné v jednotlivých případech důvodně stanovit, že dotčené finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nebudou těmito osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu použity ani nebudou použity v jejich prospěch.

Kritéria, která je třeba zohlednit, mimo jiné zahrnují:

- (a) datum a povahu smluvních vztahů mezi dotčenými subjekty (například smlouvy o prodeji, koupi či distribuci);*
- (b) význam, jaký má pro subjekt uvedený na seznamu odvětví činnosti subjektu neuvedeného na seznamu;*
- (c) povahu zpřístupňovaných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, včetně jejich případného praktického využití subjektem uvedeným na seznamu a snadnosti jejich převodu tomuto subjektu.*
- (d) Hospodářský zdroj nebude považován za zdroj využitý ve prospěch osoby nebo subjektu uvedených na seznamu pouze z toho důvodu, že jej osoba nebo subjekt neuvedené na seznamu používají k tvorbě zisku, jehož část může být vyplacena akcionáři uvedenému na seznamu.“*

19 Bod 66 osvědčených postupů z roku 2022 uvádí:

„Je-li zjištěno vlastnictví nebo ovládání právnické osoby nebo subjektu v souladu s výše uvedenými kritérii, bude zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů právnickým osobám či subjektům neuvedeným na seznamu, které jsou vlastněny nebo ovládány určitou osobou či subjektem uvedenými na seznamu, v zásadě považováno za nepřímé zpřístupnění uvedených prostředků nebo zdrojů těmto osobám či subjektům uvedeným na seznamu, ledaže je s použitím přístupu založeného na rizicích a se zohledněním všech relevantních okolností, včetně níže uvedených kritérií, možné v jednotlivých případech důvodně stanovit, že dotčené finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nebudou těmito osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu použity ani nebudou použity v jejich prospěch.

Kritéria, která je třeba zohlednit, mimo jiné zahrnují:

- a) datum a povahu smluvních vztahů mezi dotčenými subjekty (například smlouvy o prodeji, koupi či distribuci);*

b) význam, jaký má pro subjekt uvedený na seznamu odvětví činnosti subjektu neuvedeného na seznamu;

c) povahu zpřístupňovaných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, včetně jejich případného praktického využití subjektem uvedeným na seznamu a snadnosti jejich převodu tomuto subjektu.“

II. Litevské právní předpisy relevantní pro řešení sporu mezi účastníky řízení

- 20 Podle ustanovení [zákona Litevské republiky o provádění hospodářských a jiných mezinárodních sankcí] ve znění účinném v době zmrazení finančních prostředků dne 18. prosince 2020 platilo, že provádění mezinárodních sankcí v Litevské republice koordinuje ministerstvo zahraničních věcí Litevské republiky, které též poskytuje informace fyzickým a právnickým osobám týkající se záležitostí souvisejících s uplatňováním mezinárodních sankcí (čl. 11 odst. 1), přičemž dohledem nad prováděním finančních sankcí jsou v souladu se svými pravomocemi pověřeny Služba pro vyšetřování finanční kriminality při ministerstvu vnitra Litevské republiky, celní odbor ministerstva financí Litevské republiky a Litevská banka (čl. 12 odst. 1 bod 2). Ministerstvo zahraničních věcí bylo pověřeno uplatňováním zvláštních výjimek ze sankcí stanovených právní úpravou Evropské unie. Podmínkou uplatnění těchto výjimek bylo, že se dotčené subjekty obrátily na orgán pověřený dohledem nad prováděním mezinárodních sankcí specifikovaný v článku 12 zákona a tento orgán nebo finanční instituce se dále obrátily na ministerstvo zahraničních věcí se žádostí o uplatnění výjimky v daném konkrétním případě, přičemž tuto výjimku uplatnily teprve po obdržení souhlasu ministerstva zahraničních věcí (čl. 4 odst. 2).
- 21 Podle ustanovení zákona Litevské republiky o mezinárodních sankcích ve znění účinném v době podání kasačního opravného prostředku koordinuje provádění mezinárodních sankcí komise zřízená vládou (čl. 10 odst. 1), přičemž Služba pro vyšetřování finanční kriminality při ministerstvu vnitra Litevské republiky, ministerstvo financí, celní odbor ministerstva financí Litevské republiky a další instituce jsou v rámci oblastí činností, které jim byly svěřeny, orgány příslušnými k provádění omezení přístupu k finančním prostředkům a hospodářským zdrojům, omezení plateb a omezení jiných finančních činností (finančních sankcí) (čl. 11 odst. 3 bod 1). V souladu s bodem 13 popisu postupu pro provádění mezinárodních sankcí, schváleného usnesením vlády Litevské republiky č. 535 ze dne 25. května 2022 (dále jen „popis postupu“), Služba pro vyšetřování finanční kriminality při výkonu funkcí příslušného orgánu ve smyslu čl. 11 odst. 1 zákona o mezinárodních sankcích koordinuje a dohlíží na provádění finančních sankcí v Litevské republice a jejich provádění zajišťuje (omezení nakládání s finančními prostředky a hospodářskými zdroji). V souladu s bodem 13 odst. 3 tohoto popisu postupu přijímá Služba pro vyšetřování finanční kriminality rozhodnutí o žádostech o přiznání výjimky nebo osvobození ve vztahu k omezením a povinnostem, které upravují právní předpisy o mezinárodních sankcích.

III. Relevantní skutkové okolnosti

- 22 Žalobkyně uzavřela smlouvy o vedení bankovního účtu s žalovanými *SEB bankas AB* a *Citadele banka AS (litevská pobočka)*, na jejichž základě byly otevřeny bankovní účty na jméno žalobkyně. Dne 18. prosince 2020 žalované jednostranně a z vlastní iniciativy zmrazily finanční prostředky držené žalobkyní na účtech u výše uvedených bank, a to s ohledem na skutečnost, že na seznam osob a subjektů sankcionovaných Evropskou unií byl dne 17. prosince 2020 v souladu s ustanoveními nařízení č. 765/2006 zařazen A. V. S., akcionář žalobkyně, a žalobkyně byla vyzooměna e-mailem. A. V. S. vlastní 50 % podíl v žalobkyni.
- 23 Žalobkyně požadovala, aby soud uložil žalovaným [omissis] povinnost plnit smlouvu o vedení bankovního účtu, umožnit žalobkyni neomezený přístup k finančním prostředkům na těchto bankovních účtech.
- 24 Rozsudkem ze dne 25. ledna 2023 Vilniaus miesto apylinkės teismas (obvodní soud města Vilnius, Litva) žalobu žalobkyně zamítl.
- 25 Podle obvodního soudu města Vilnius skutečnost, že A. V. S. vlastní 50 % podíl v dotčené společnosti, která byla zjištěna na základě [omissis] [dokument o osvědčených postupech z roku 2022] a pokynů k provádění a vyhodnocování, vedla k závěru, že A. V. S. vlastní žalobkyni a že finanční prostředky žalobkyně jsou ovládány osobou uvedenou na seznamu v příloze I nařízení č. 765/2006. Bod 63 osvědčených postupů (bod 55b pokynů) uvádí, že jedním z kritérií, které je třeba vzít v úvahu při posuzování toho, zda určitou právnickou osobu nebo subjekt samostatně nebo na základě dohody s jiným akcionářem nebo jinou třetí stranou ovládá jiná osoba či subjekt, je právo nebo výkon pravomoci jmenovat nebo odvolávat většinu členů správních, řídicích nebo dozorčích orgánů takové právnické osoby nebo subjektu. Podle bodu 7.3 stanov žalobkyně by s přihlédnutím ke skutečnosti, že akcionáři žalobkyně mají rovné podíly (50 % – A. V. S., 50 % – I. S.), nebylo možné jmenovat ředitele žalobkyně bez rozhodnutí sankcionované osoby (A. V. S.) a souhlasu druhého akcionáře. Soud tak dospěl k závěru, že žalobkyně splňuje kritéria stanovená v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006 pro uložení sankcí postihujících finanční prostředky žalobkyně.
- 26 Soudní kolegium [omissis] regionálního soudu ve Vilniusu projednalo odvolání žalobkyně EM SYSTEM UAB a následně rozsudkem ze dne 23. května 2023 potvrdilo rozhodnutí obvodního soudu města Vilnius ze dne 25. ledna 2023.
- 27 Soudní kolegium uvedlo, že s ohledem na (i) oblast působnosti článku 1 nařízení č. 2021/1030, kterým se mění nařízení č. 765/2006 o omezujících opatřeních proti Bělorusku, jakož i (ii) obsah článků 1j a 1k, dospěl soud k závěru, že články nařízení (1j, 1jb, 1k, 1zb) míří na právnické osoby usazené v Bělorusku (resp. mimo Unii), jejichž akcie jsou z více než 50 % ve vlastnictví státu, a že [články 1j, 1jb, 1k, 1zb] tak nelze uplatnit na právnickou osobu usazenou v Litvě.
- 28 Soudní kolegium rozhodlo, že soud prvního stupně oprávněně konstatoval, že skutečnost, že A. V. S. vlastní 50 % akcií společnosti, připouští vyvození závěru,

že žalobkyně je ve vlastnictví A. V. S., což je důvod, proč jsou její finanční prostředky ovládaný osobou zapsanou na seznamu v příloze I nařízení, a žalobkyně tedy splňuje kritéria stanovená v čl. 2 odst. 1 nařízení, v důsledku čehož se sankce na její finanční prostředky vztahují.

- 29 Na základě usnesení č. V-222 ze dne 14. října 2022, které bylo vydáno ředitelem Služby pro vyšetřování finanční kriminality při ministerstvu vnitra Litevské republiky (dále jen „FCIS“) pod názvem „Ke schválení seznamu sankcionovaného subjektu vlastněného nebo ovládaného právníkou osobou nebo jinými organizacemi, které nemají status právníké osoby“, byla na seznam společností majících vazby na sankcionované osoby doplněna společnost *EM SYSTEM UAB*. U regionálního správního soudu ve Vilniusu (správní věc č. eI2-4937-595/2023) probíhá řízení o žalobě podané žalobkyní *EM SYSTEM UAB* dne 17. února 2023, kterou se žalobkyně domáhá zrušení usnesení FCIS o uvalení mezinárodních sankcí na společnost *EM SYSTEM UAB*.

Soudní kolegium kasačního soudu

konstatuje následující:

IV. Argumentace soudu projednávajícího kasační opravný prostředek a jeho názor v rámci řízení o předběžné otázce

- 30 Článek 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006 stanoví, že „[v]eškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které patří fyzickým či právníkým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze I nebo jsou jimi vlastněné, držené nebo ovládané, se zmrazují“. Článek 4 rozhodnutí 2012/642/SZBP, které bylo provedeno nařízením č. 765/2006 (a na které se odkazuje v čl. 2 odst. 4 tohoto nařízení), stanoví, že finanční prostředky náležející osobám a právníkým osobám uvedeným v příloze, jakož i osobám a právníkým osobám, které je vlastní či ovládají, nebo jimi vlastněné, držené či ovládané, se zmrazují. Při výkladu toho, které finanční prostředky, ve vlastnictví kterých právníkých osob, mají být zmrazeny podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006, jsou tedy důležitá jak (i) kritéria vlastnictví a ovládaní určité právníké osoby, tak (ii) okolnosti, za kterých mají být finanční prostředky právníké osoby, která je ve vlastnictví jiné osoby nebo právníké osoby nebo jí ovládaná, chápány jako finanční prostředky vlastněné, držené nebo ovládané sankcionovanou osobou.
- 31 Ke dni zmrazení dotčených bankovních účtů (18. prosinec 2020) nedefinovalo nařízení č. 765/2006, které takové sankce stanovilo, kritérium, které je třeba zohlednit při posuzování toho, zda určitou právníkou osobu nebo subjekt vlastní jiná osoba či subjekt. Tehdy účinné znění [pokynů k provádění a vyhodnocování] stanoví kritérium „více než 50 % vlastnických práv k určitému subjektu nebo vlastnictví většinového podílu“, avšak v nařízení č. 2580/2001, na které se odkazuje v poznámce pod čarou jako na zdroj tohoto ustanovení, se hovoří o „držení 50 % nebo více vlastnických práv k určité právníké osobě, skupině nebo subjektu, nebo vlastnictví většinového podílu“. Stejný výklad podala Rada

Evropské unie v nejnovější verzi osvědčených postupů EU pro účinné provádění omezujících opatření (27. června 2022, dokument č. 10572/22, bod 62). Není tak zřejmé, které kritérium má vnitrostátní soud použít při posuzování toho, zda subjekt soukromého sektoru (banka), který uplatnil dotčené sankce (zmrazení finančních prostředků), správně vyhodnotil, že žalobkyně (právnícká osoba) je vlastněna osobou sankcionovanou podle nařízení č. 765/2006, uvedenou v příloze I tohoto nařízení.

- 32 Právní nejistotu zvyšuje skutečnost, že následné a současné změny nařízení č. 765/2006 [čl. 1j písm. c) a čl. 1k odst. 1 písm. c)] stanoví, že určité sankce mají být uloženy právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazeným mimo Unii, „které jsou z více než 50 % přímo či nepřímo vlastněny“ subjekty uvedenými v tomto nařízení. Mohou tak vzniknout pochybnosti ohledně toho, zda by se měl výklad vazeb na právnické osoby a subjekty, které jsou sankcionovány podle tohoto nařízení, jak stanoví články 1j, [1k] a 2 tohoto nařízení, řídit odlišnými kritérii, které takové vazby popisují, nebo zda se má při systematickém výkladu tohoto nařízení uplatnit kritérium „které jsou z více než 50 % [...] vlastněny“, jež je v tomto nařízení výslovně zakotveno (v člancích 1j a 1k).
- 33 Pro případ, že držení přesně 50 % akcií společnosti nemá být považováno za vlastnictví právnické osoby pro účely čl. 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006, vznáší soudní kolegium otázku, zda musí být držení takového podílu považováno za ovládání právnické osoby.
- 34 V případě, že držení přesně 50 % akcií společnosti má být považováno za vlastnictví nebo ovládání právnické osoby, vyvstává otázka, zda je nutno mít za to, že je splněna podmínka pro uplatnění čl. 2 odst. 1 nařízení, a sice že finanční prostředky této právnické osoby patří fyzické osobě uvedené v příloze I tohoto nařízení nebo jsou touto fyzickou osobou vlastněné, držené nebo ovládané.
- 35 Platí-li domněnka, že podmínka pro uplatnění čl. 2 odst. 1 nařízení splněna je, vyvstává otázka, zda může být tato domněnka vyvrácena v takové věci, jako je věc dotčená v původním řízení, tedy v rámci občanskoprávního řízení, v němž se určitá společnost domáhá toho, aby soud uložil žalovaným bankám povinnost plnit smlouvu o vedení bankovního účtu tím, že této společnosti umožní neomezený přístup k finančním prostředkům na jejích bankovních účtech. Otázkou relevantní v projednávané věci je, zda se společnost, jejíž finanční prostředky jsou zmrazeny, může v takovém případě dovolávat skutečnosti, že není splněna podmínka stanovená v čl. 2 odst. 2 nařízení č. 765/2006 – že zákaz přístupu k finančním prostředkům platí v případě, kdy jsou finanční prostředky společnosti použity osobou uvedenou na seznamu v příloze I tohoto nařízení nebo v její prospěch.
- 36 Tato otázka vyvstává s ohledem na upřesnění uvedená v pokynech z roku 2018, bod 55d, osvědčených postupech pro rok 2022, bod 66, podle nichž platí, že je-li zjištěno vlastnictví nebo ovládání v souladu s tam uvedenými kritérii, bude zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů právnickým

osobám či subjektům neuvedeným na seznamu, které jsou vlastněny nebo ovládány určitou osobou či subjektem uvedenými na seznamu, v zásadě považováno za nepřímé zpřístupnění uvedených prostředků nebo zdrojů těmto osobám či subjektům uvedeným na seznamu, ledaže je s použitím přístupu založeného na rizicích a se zohledněním všech relevantních okolností, včetně kritérií uvedených v dokumentech o osvědčených postupech, možné v jednotlivých případech důvodně stanovit, že dotčené finanční prostředky nebudou těmito osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu použity ani nebudou použity v jejich prospěch. Pokud posouzení podle kritérií uvedených v dokumentech o osvědčených postupech provádí banka, vyvstává otázka, zda by nedošlo k nepřiměřenému zatížení subjektu soukromého sektoru, přičemž je nutno zohlednit i skutečnost, že podle nařízení je řada povinností týkajících se řádného uplatňování sankcí uložena i příslušným vnitrostátním orgánům.

- 37 Soudní kolegium má za to, že pokud jde o provádění unijního práva, mělo by být toto právo vykládáno tak, aby subjekty soukromého sektoru, které jsou povinny uplatňovat sankce podle nařízení č. 765/2006, nebyly nepřiměřeně zatěžovány. Pokud by tyto subjekty byly povinny při rozhodování o případném uplatnění sankcí provádět podrobná posuzování struktury a činnosti dané právnické osoby v každém jednotlivém případě, mohlo by to být považováno za omezení svobody podnikání zakotvené v článku 16 Listiny základních práv Evropské unie. Na druhou stranu musí být rovněž zajištěno dodržování základních práv sankcionovaných osob, tedy kritéria a postupy pro uplatnění sankcí musí být jasné a jejich výsledek předvídatelný.
- 38 Pokud však Soudní dvůr konstatuje, že se žalobkyně ve vnitrostátní věci, jako je věc dotčená v původním řízení, může dovolávat skutečnosti, že není splněna podmínka stanovená v čl. 2 odst. 2 nařízení č. 765/2006, podle které se zákaz použití finančních prostředků uplatní, jsou-li finanční prostředky společnosti použity osobou uvedenou na seznamu v příloze I uvedeného nařízení nebo v její prospěch, musí soudní kolegium odpovědět na otázku, jaká kritéria mají být uplatněna pro účely provedení posouzení v rámci takového vnitrostátního řízení. Žalobkyně tvrdí, že závěru, že finanční prostředky společnosti nejsou používány ve prospěch osoby uvedené na seznamu v příloze I nařízení, nasvědčují následující okolnosti: 1) aktiva akcionáře a aktiva společnosti jsou podle právní úpravy oddělena, 2) společnost je řízena vedoucím pracovníkem, který není osobou uvedenou na seznamu v příloze I nařízení, 3) smlouvy se žalovanými uzavřel jménem společnosti ředitel společnosti, 4) bankovní karty a přístupová zařízení, kódy a hesla k bankovním účtům otevřeným jménem společnosti obdržel ředitel společnosti, 5) ředitel společnosti se zavázal nesdělovat žádné osobě údaje umožňující přístup k účtům společnosti. Soudní kolegium má pochybnosti o tom, zda lze takové okolnosti považovat za okolnosti bránící použití finančních prostředků společnosti ve prospěch osoby uvedené na seznamu v příloze I nařízení.
- 39 Vzhledem k pochybnostem ohledně výkladu znění čl. 2 odst. 1 nařízení č. 765/2006, „finanční prostředky a hospodářské zdroje, které patří fyzickým či

právníkům osobám, subjektům nebo orgánům [...] nebo jsou jimi vlastněné, držené nebo ovládané“, a podmínek uplatnění čl. 2 odst. 2 je nezbytné obrátit se na Soudní dvůr se žádostí o výklad čl. 2 odst. 1 a 2 nařízení č. 765/2006.

- 40 Judikatura Soudního dvora potvrzuje, že Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách dotazujících se na výklad nařízení týkajících se společné zahraniční a bezpečnostní politiky (rozsudek Soudního dvora ze dne 12. června 2014, Peftiev, C-314/13).

Soudní kolegium [*omissis*] [standardní procesní formulace]

vydává následující usnesení:

Soudnímu dvoru se předkládají následující předběžné otázky, které jsou pro projednávanou věc důležité:

1. *Musí být čl. 2 odst. 1 a 2 nařízení č. 765/2006 vykládán v tom smyslu, že je-li zjištěno, že osoba uvedená v příloze I nařízení vlastní přesně 50 % akcií ve společnosti, má se za to, že finanční prostředky této společnosti jsou vlastněny, drženy či ovládaný subjektem uvedeným v příloze I nařízení?*

2. *Lze v řízení před vnitrostátním soudem, jako je řízení dotčené ve věci v původním řízení, v němž se společnost, jejíž finanční prostředky byly zmrazeny, protože přesně 50 % jejích akcií drží osoba uvedená v příloze I nařízení č. 765/2006, domáhat toho, aby soud uložil žalovaným bankám povinnost plnit smlouvy o vedení bankovního účtu tím, že této společnosti umožní neomezený přístup k finančním prostředkům na jejích bankovních účtech, napadnout rozhodnutí banky o zmrazení finančních prostředků této společnosti na základě tvrzení, že finanční prostředky této společnosti nejsou používány osobou uvedenou v příloze I tohoto nařízení ani v její prospěch?*

3. *V případě kladné odpovědi na druhou otázku, jaká kritéria musí být uplatněna v takovém řízení před vnitrostátním soudem pro potřeby určení, zda tyto finanční prostředky nejsou používány osobou uvedenou v příloze I nařízení č. 765/2006 nebo v její prospěch? Lze za okolnosti bránící použití finančních prostředků společnosti ve prospěch osoby uvedené v příloze I nařízení, jejíž podíl ve společnosti činí přesně 50 %, považovat takové okolnosti, jako je 1) oddělení aktiv společnosti od aktiv jejích akcionářů, 2) skutečnost, že jménem společnosti jedná ředitel společnosti (který není osobou uvedenou v příloze I nařízení), a 3) skutečnost, že přístup k bankovním účtům společnosti je poskytnut pouze řediteli společnosti?*

[*omissis*] [standardní procesní formulace]

[*omissis*] [složení soudu]